

LICHTERVELDSE SAGEN

Martin Goegebeur

1 DE VUURSPUWENDE KAT

Vroeger geloofde men in zeer veel streken van West-Vlaanderen dat men een kattejong moest strelen om er een goede kat te kunnen uit kweken.

Het gebeurde dat een vrouw uit Lichtervelde, Victoria Provoost genaamd, een kattejong op straat nam. Zij wilde, thuis gekomen, beproeven of het beestje geen toveres was (want de toveressen namen in die streek veelal de gedaante van een kat aan). Zij zette zich bij de schoorsteen neer, besprenkelde het katje met gewijd water en maakte er een kruisteken over. De vrouw had pas haar godvruchtige werken voltrokken of 't katje begon vuur te spuwen en naar de vrouw te klauwen. Het sprong met geweld uit haar handen weg, krabbelde nog het aangezicht van de vrouw open en vluchtte weg door de schouw.

2 DE NIKKER¹ VAN HET SLOT

Het aloude en vermaarde slot van Lichtervelde, waarin menig braaf ridder het daglicht zag, is in de omtrek lange tijd geducht geweest door zijn nikker, die zich meest op het neerhof vertoonde, alwaar hij 's nachts de gedaante van een paard aannam en de personen die onversaagd genoeg waren om de wijde grachten van deze hoeve alsook deze van het slot te naderen, aangreep en met een ijselijk gedruis in het water deed ploffen, zonder dat zij nochtans hun vermetelheid met de dood moesten bekopen.

Andere keren kwam hij omtrent middernacht in de schuur, dorste en wande met groot gerucht het graan en verschrikte daardoor zodanig de bewoners van de hoeve dat niemand zijn bed durfde verlaten om te gaan onderzoeken wie er in de schuur was. Maar 's morgens vond men niet één strooiken vernesteld, alles was in dezelfde staat waarin men het daags te voren gelaten had.

Het gebeurde eens dat deze nikker alweer de gedaante van een paard had aangenomen en 's morgens in de weide van het neerhof stond. De onverschrokkenste

¹ Een nikker is een boosaardige watergeest.

van de knechten nam dit schone paard, spande het aan de egge en deed aldus de nikker de hele dag naarstig werken en wanneer het gevonden paard driftig werd, sloeg men het op wrede wijze. 's Avonds na het uitspannen vloog het, van vlammen omringd, briesend en een ijselijk gedruis makend, in de lucht.

Om middernacht werd er op deur en vensters geklopt, iedereen was door angst en schrij bevangen en eindelijk hoorde men een stem die riep: "Boer, boer, wel 'k heb uw rukeltje² in 't water geworpen" Hierna verliet de nikker met groot gedruis de hoeve en 's anderendaags vond men inderdaad de egge, die hij getrokken had, in 't water liggen.

De nikker heeft zich daarna nog verschillende malen in de gedaante van een geitenbok met een brandende kaars tussen de hoornen vertoond. Maar door het vullen van de wijde grachten, die het neerhof en het slot omringden, is de nikker stilaan in de vergetelheid gekomen. Er zijn echter nog personen die beweren dat hij zich in de niet ver van daar lopende Neuzebeek nu ophoudt.

3 BIBLIOGRAFIE

Westvlaamse Volkskunde I, KEL. 1843, blz. 15

Westvlaamse Volkskunde II, ZDMS. 1855, blz. 169

² Egge.